

II. CIRKEVNÉ PAMÄTIHODNOSTI

B. Drobné sakrálne objekty – kríže

- B.1 kamenný kríž v Rači – číslo v celomestskom zozname: BA – II.- B.1
Rača, Alstrova ul. (v areáli r.-k. kostola sv. Filipa a Jakuba)
kategória – nehnuteľná hmotná
- B.2 kamenný kríž v Rusovciach – číslo v celomestskom zozname: BA – II.- B.2
Rusovce, roh Balkánskej a Lesníckej ul.
kategória – nehnuteľná hmotná
- B.3 kamenný kríž v Devínskej N. Vsi – číslo v celomestskom zozname: BA – II.- B.3
Devínska Nová Ves, roh Istrijskej a Mlynskej ul.
kategória – nehnuteľná hmotná
- B.4 kamenný kríž vo Vajnorochoch – číslo v celomestskom zozname: BA – II.- B.4
Vajnory, mimo intravilánu obce
kategória – nehnuteľná hmotná
- B.5 kamenný kríž vo Vrakuni – číslo v celomestskom zozname: BA – II.- B.5
Vrakuňa, Poľnohospodárska ul.
kategória – nehnuteľná hmotná
- B.6 kamenný kríž v Záhorskej Bystrici – číslo v celomestskom zozname: BA – II.- B.6
Záhorská Bystrica, Bratislavská ul. (pri areáli súkromnej televízie)
kategória – nehnuteľná hmotná
- B.7 kamenný kríž v Podunajských Biskupiciach –
číslo v celomestskom zozname: BA – II.- B.7
Podunajské Biskupice, Kazanská ul. (v areáli kostola sv. Jozefa)
kategória – nehnuteľná hmotná
- B.8 kamenný kríž s mestským znakom - číslo v celomestskom zozname: BA – II.- B.8
Ružinov, Ivánska cesta (pri letisku)
kategória – nehnuteľná hmotná
- B.9 kríž s plechovým korpusom Krista - číslo v celomestskom zozname: BA – II.- B.9
Lamač, Hodonínska cesta
kategória – nehnuteľná hmotná
- B.10 kríž s plechovým korpusom Krista - číslo v celomestskom zozname: BA – II.- B.10
Nové Mesto, Cesta mládeže
kategória – nehnuteľná hmotná
- B.11 kríž s plechovým korpusom Krista - číslo v celomestskom zozname: BA – II.- B.11
Rusovce, Balkánska ul. (pri kostole sv. Víta)
kategória – nehnuteľná hmotná

- B.12 kríž s plechovým korpusom Krista - číslo v celomestskom zozname: BA – II.- B.12
Rača, Stupavská ul.
kategória – nehnuteľná hmotná
- B.13 drevený kríž s korpusom Krista – severne od Blumentálskeho kostola
číslo v celomestskom zozname: BA – II.- B.13
Staré Mesto - Radlinského ul.
kategória – nehnuteľná hmotná
- B.14 kovový tepaný kríž– z 18.stor.
číslo v celomestskom zozname: BA – II.- B.14
Staré Mesto - Františkánske nám. (pri vchode do františkánskeho kostola)
kategória – nehnuteľná hmotná
- B.15 Biely kríž - číslo v celomestskom zozname: BA – II.- B.15
Nové Mesto - nám. Biely kríž
kategória – nehnuteľná hmotná
- B.16 Červený kríž - číslo v celomestskom zozname: BA – II.- B.16
Staré Mesto - Mudroňova ul.
kategória – nehnuteľná hmotná

Z d ô v o d n e n i e v ý b e r u :

Kríž ako symbol Kristovho utrpenia, je vo všeobecnosti najčastejšie sa vyskytujúcim objektom drobnej sakrálnej architektúry. Pôvodne drevené kríže boli od 18. st. najmä však od pol.19. st. nahradzované krížmi kamennými . Kríže boli zhotovované spravidla miestnymi kamenárskymi majstrami. Oblúbeným typom prístenného kríža je aj drevený kríž s plechovým maľovaným Kristom. Kríže sú na území Bratislavy zastúpené najmä v prímestských obciach, kde si obyčajne situované na križovatky ciest, pred kostoly či na námestia. Vyznačujú sa rôznou umelecko-remeselnou úrovňou spracovania. Výber do zoznamu celomestských pamätihodností bol náročný, nakoľko niektoré obce majú na svojom území 7 (Vajnory) či až 12 rôznych krížov (Záhorská Bystrica).

(Jana Hamšíková)